Voetgangersbrevet Gele Veter

(Kinderen 1ste leerjaar: 6-7 jaar)

BROCHURE VOOR DE LEERKRACHTEN

BRUSSEL MOBILITEIT
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

GOODPLANET.be

INHOUD

P. 3 - 7 **Presentatie van het project**

P. 8 - 17 **Theoretisch gedeelte**

Inleiding
Observatie van de schoolomgeving
Klasactiviteit theorie
Oefenblad voor de leerlingen

P. 18 - 27 **Praktisch gedeelte**

Psychomotorische spelletjes in een beschermde omgeving
Oefeningen in een beschermde omgeving
Oefeningen op straat

P. 28 - 30 **Brieven voor ouders**

Voorstelling project en oproep naar vrijwilligers
Opdracht

P. 31 - 34 **Overeenkomst school - GoodPlanet**

P. 35 **Contactgegevens**

PRESENTATIE VAN HET PROJECT

Wat is het Voetgangersbrevet?

Het Voetgangersbrevet - Gele Veter - is de eerste stap in een voortdurend proces waarbij kinderen leren om zich veilige voetgangers te worden. In deze eerste fase focusen we op de **verplaatsingen te voet door kinderen onder begeleiding van een volwassene**. Net zoals bij het zwem- of fietsbrevet volgen de kinderen een theoretische en praktische opleiding in de loop van het schooljaar. Vervolgens worden ze door hun begeleiders in reële omstandigheden beoordeeld. Aan het einde van het project ontvangen alle kinderen een brevet. Dit document geeft aan in welke mate het kind de vaardigheden heeft verworven.

Context waarin het Voetgangersbrevet werd ingevoerd

Het actieplan van Verkeersveiligheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2011-2020[1] was opgebouwd rond 9 strategische doelstellingen, waaronder "de bescherming van kwetsbare weggebruikers: voetgangers, fietsers, bromfietsen en motorfietsen". Het ambitieuze doel was om "het aantal voetgangers (...) dat slachtoffer wordt van verkeersongevallen tussen 2010 en 2020 met 50% te verminderen". Het uiteindelijke streefdoel om was om nul doden en zwaargewonden op de weg te bereiken. In deze context, en na een studie die in 2011 werd uitgevoerd met Vias (voormalig BIVV), had het Gewest de opdracht om het Voetgangersbrevet op te stellen en op te volgen toevertrouwd aan de vzw GoodPlanet Belgium. Het project sluit vandaag nog steeds bij de visie "nul doden en zwaargewonden" dir wordt verdedigd in het nieuwe Mobiliteitsplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ook bekend als Good Move en het Regionaal Verkeersveiligheidsplan.Naast een verbetering van de veiligheid heeft het Voetgangersbrevet ook als doel om op middellange termijn het aantal verplaatsingen te voet te verhogen.

Voor welke leeftijdsgroep?

De eerste fase, genaamd "Gele Veter" is ontwikkeld voor kinderen van **het eerste leerjaar**.
De tweede fase, genaamd "groene veter" is ontwikkeld voor kinderen van **het vierde leerjaar**.

Wat zijn de doelstellingen van dit project?

De kinderen, vergezeld van een volwassene, verwerven de nodige psychomotorische vaardigheden om:

- over te steken op een zebrapad in de schoolomgeving (niet op een kruispunt) volgens 5 regels.
- op de stoep te stappen in de schoolomgeving volgens 5 regels.

Het einddoel van het Voetgangersbrevet is het kind de kennis, vaardigheden en attitudes te geven die nodig zijn om als voetganger veilig deel te nemen aan het verkeer.

Hoe worden de kinderen begeleid?
Aangezien kinderen moeite hebben om zich veilig en alleen op straat te verplaatsen voor de leeftijd van 8 à 9 jaar, worden alle stappen van het brevet onder begeleiding van een volwassene uitgevoerd. Hij of zij kan het kind begeleiden door een hand vast te houden of door één hand op de schouder te leggen, afhankelijk van de context en de voorkeur van het kind. Kinderen die alleen op pad gaan mogen enkel een traject volgen dat vooraf ingeoefend is met een volwassene.

Wie zijn de partners van dit project?
- Scholen en ouders.
- Brussel Mobiliteit (Brussels Hoofdstedelijk Gewest): projectfinanciering
- De vereniging GoodPlanet Belgium: coördinator van het project in samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1 https://mobilite-mobiliteit.brussels/nl/verkeersveiligheidsplan

Kalender van het project

Stappen	Taken	Verantwoordelijke	Timing
1. INSCHRIJVING	• Inschrijven voor het project: www.goodplanet.be	Leerkracht	Tussen september en december
2. VORMING LEERKRACHTEN	• Vorming van GoodPlanet volgen • Data kiezen voor de workshops van Goodplanet • Datum kiezen voor het afleggen van het brevet • Ondertekenen van de overeenkomst tussen de school en GoodPlanet.	GoodPlanet	januari - maart
3. CONTACT MET DE OUDERS	• Een brief naar de ouders sturen met informatie over het project.	Leerkracht	Net na de vorming van de leerkrachten
4. THEORISTISCHE VORMING	• Observaties op straat en de theoretische opleiding van de leerlingen.	Leerkracht	Voor de 1ste workshop met GoodPlanet
5. BEHEER MATERIAAL	• Het materiaal voor de oefeningen wordt op school geleverd. • Het materiaal wordt op een veilige plaats opgeborgen.	Leerkracht	Voor de 1ste workshop met GoodPlanet
6. OEFENINGEN IN BESCHERMDE OMGEVING (1ste workshop met GoodPlanet)	• Een extra persoon voorzien die de helft van de groep opvangt die in de klas blijft (indien meer dan 14 leerlingen).	Leerkracht	Voor de 1ste workshop met GoodPlanet
	• De leerlingen oefenen in een beschermde omgeving (met GoodPlanet)	GoodPlanet	**Voor mijn klas zal dit doorgaan op**.....
7. OEFENINGEN OP STRAAT (2de workshop met GoodPlanet)	• Een extra persoon voorzien voor de oefeningen op straat (twee als het een drukke straat is)	Leerkracht	Voor de 2de workshop met GoodPlanet
	• De leerlingen oefenen op straat (met GoodPlanet)	GoodPlanet	**Voor mijn klas zal dit doorgaan op**.....
8. OEFENINGEN MET DE OUDER(S)	• De kinderen oefenen met hun ouders (brochure voor ouders wordt vooraf uitgedeeld).	Ouder(s)	Voor het behalen van het brevet
9. BEHALEN BREVET (3de workshop met GoodPlanet)	• 1 à 2 extra personen voorzien op de dag van het brevet.	Leerkracht	Voor de 3de workshop met GoodPlanet
	• De leerlingen behalen het brevet (met GoodPlanet). • Mondelinge en schriftelijke evaluatie van het project met GoodPlanet op de brevetdag.	GoodPlanet	**Voor mijn klas zal dit doorgaan op**.....
10. UITREIKING VAN HET BREVET	• De leerkracht en begeleider van GoodPlanet overhandigen de leerlingen hun brevet.	Leerkracht	**Voor mijn klas zal dit doorgaan op**.....

Ter herinnering:
paasvakantie (.../.... tot ..../....) - feest van de arbeid: 1 mei - Hemelvaart: ..../....- Pinksteren: ..../....

Evaluatie van de kinderen

Kinderen worden geëvalueerd op twee soorten verplaatsingen in de schoolomgeving:

- Het oversteken van een straat met een zebrapad (niet op een kruispunt).
- Het wandelen op de stoep.

Examinatoren observeren en beoordelen het gedrag van kinderen aan de hand van de onderstaande evaluatiecriteria:

Het oversteken

A.	**Analyseren van de situatie alvorens over te steken**	**++**	**+**	**+/-**	**-**
	Het kind:				
1.	Stopt voor de stoeprand (om zicht te hebben op het verkeer).				
2.	Kijkt meermaals naar beide richtingen of er voertuigen naderen.				
B.	**Veilig oversteken:**	**++**	**+**	**+/-**	**-**
	Het kind:				
3.	Steekt over als er geen voertuigen naderen of als ze allemaal gestopt zijn.				
4.	Steekt mooi recht over zonder te lopen.				
5.	Kijkt tijdens het oversteken in beide richtingen of er voertuigen naderen.				

Het stappen op de stoep

A. Zich veilig verplaatsen op de stoep	**++**	**+**	**+/-**	**-**
Het kind:				
1. Stapt op de stoep.				
2. Stapt ver van de rijbaan (aan de huizenkant).				
3. Probeert altijd op de stoep te blijven zelfs als het moeilijk door kan.				
4. Kijkt bij een garage of er een voertuig wil wegrijden.				
5. Kijkt bij een oprit of uitrit of er een voertuig wil wegrijden.				

Opmerking :

De termen "**links en rechts**" worden niet uitdrukkelijk gebruikt. We hebben ondervonden dat veel kinderen hun linker- en rechterhand verwarren en meer tijd besteden aan het nadenken over de regel dan aan het analyseren van de situatie en het letten op aankomende voertuigen. Het is daarom beter om hen te vertellen dat ze beide kanten op moeten kijken, waarvan de laatste keer naar de rijstrook het dichtst bij hen (d.w.z. naar links) om zich ervan te verzekeren dat er nog steeds geen voertuigen aankomen.

Instructies voor kinderen

Hier is een overzicht van de posters die gebruikt worden om de vaardigheden van de Gele Veter met de kinderen te bespreken en te oefenen.

<u>Het oversteken:</u> 5 gouden regels

- Ik stop altijd voor de stoeprand.
- Ik kijk meermaals naar beide richtingen of er voertuigen naderen.
- Ik steek over als er geen voertuigen naderen of als ze allemaal gestopt zijn.
- Ik steek mooi recht over zonder te lopen.
- Tijdens het oversteken kijk ik in beide richtingen of er voertuigen naderen.

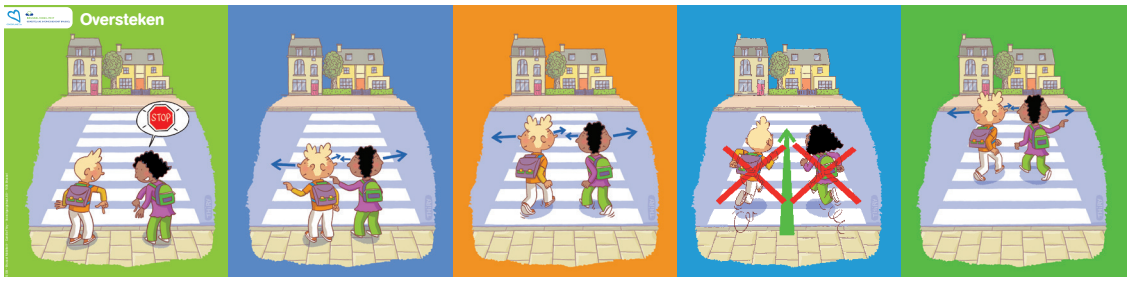

- **<u>De verplaatsing op de stoep</u> : 5 gouden regels**

- Ik stap op de stoep.
- Ik stap ver van de rijbaan.
- Kan ik moeilijk door? Ik probeer altijd op de stoep te blijven.
- Aan een garage kijk ik of er een voertuig wil wegrijden.
- Aan een oprit of uitrit kijk ik of er een voertuig wil wegrijden.

Opmerkingen bij het oversteken:

Gedetailleerde uitleg over de instructies worden vermeld op pagina 12 en 13 van deze brochure.

Op de volgende pagina zijn de regels voor het correct oversteken samengevat voor leerkrachten in een overzichtelijk diagram.
In het geel, de stappen die we beoordelen voor het Voetgangersbrevet – Gele Veter.
In het groen, de stappen beoordeeld in het Voetgangersbrevet - groene veter (voor kinderen van 9 à 10 jaar).

SCHEMA: DE VERSCHILLENDE STAPPEN VAN HET OVERSTEKEN

Analyseren van de situatie voor het oversteken: stop voor de stoeprand om goed zicht te hebben op het verkeer en kijk meermaals in beide richtingen kijken om te zien of er voertuigen aankomen (laatste blik werpen op de dichtste rijstrook).

Er naderen GEEN VOERTUIGEN: Beginnen veilig oversteken: steek rechtdoor over, zonder te lopen, kijk in beide richtingen of er voertuigen aankomen, blijf voorzichtig tijdens het oversteken.

Een of meer VOERTUIGEN naderen

ALLE VOERTUIGEN STOPPEN

ÉÉN VOERTUIG STOPT EN HET ANDERE NIET

Het voertuig rijdt/de voertuigen rijden verder: Blijf kalm en begin opnieuw in beide richtingen te kijken vóór het oversteken.

Zorg ervoor dat je wordt gezien en dat het voertuig niet opnieuw vertrekt, en begin veilig over te steken. Het is een goed idee om oogcontact te maken en een handgebaar te doen. Blijf tijdens het oversteken in beide richtingen zorgvuldig kijken naar andere voertuigen die naderen. Dat kan een voertuig dat het stilstaande voertuig voorbijsteekt ofwel een voertuig dat op de andere rijstrook aankomt.

THEORETISCH GEDEELTE

1. Inleiding

Als introductie van het thema en om de nieuwsgierigheid van de kinderen te prikkelen kan je starten met een verhaal. Zo kom je ook te weten hoeveel inzicht ze al hebben in het thema. Variaties op deze inleiding zijn ook mogelijk.

Kies je voor onderstaand verhaal, dan is een nabespreking met de kindereen nuttig. Vonden ze het een leuk verhaal of niet? Weten ze al hoe ze moeten oversteken op het zebrapad? En hoe je je gedraagt op het voetpad? Welke tips krijgen de kinderen in het verhaal en hebben de leerlingen ze ook al eens gehoord?

Verhaaltje ter inleiding – voorstel 1

Dit is het verhaal van Lalie en haar kleine broer Sebastiaan. Lalie is 12 en Sebastiaan 6. Voor de verjaardag van hun papa willen ze graag bloemen gaan kopen. Het moet natuurlijk een verrassing blijven welke plant ze kiezen, dus willen ze zonder hun ouders naar de bloemist. Het is niet ver, gewoon aan de andere kant van de straat. Hun ouders zullen hen advies geven, want je moet voorzichtig zijn op straat.

Instructies: Vraag de leerlingen welk advies zij zouden geven aan de kinderen? Geef daarbij niet meteen de antwoorden, maar laat de leerlingen zoveel mogelijk zelf benoemen. Op de stoep stappen, niet lopen, oversteken op het zebrapad, opletten voor voertuigen zijn regels die ze misschien al kennen.

Verhaaltje over het gedrag van voetgangers – voorstel 2

Mohamed is een jongen die pas 7 is geworden. Hij is steeds op stap met Sofie, die 6 jaar oud is. Ze beleven samen onvergetelijke avonturen. Ik zal er jullie eentje vertellen...

De school van Sofie en Mohamed organiseert binnenkort een schoolfeest. Om zoveel mogelijk mensen te lokken, moeten de kinderen uitnodigingen uitdelen. Na schooltijd gaan neemt Sofie's papa de kinderen mee op wandeling door de wijk, waar ze uitnodigingen in alle brievenbussen stoppen.

Mohamed, Sofie en haar papa beginnen te stappen naar het Vliegenstraatje, terwijl ze uitnodigingen ronddelen. Wanneer ze aan het einde van dit straatje aankomen, gaan ze verder naar de Bijenstraat. Maar plots gaat het heel hard waaien. Een windvlaag grist de uitnodigingen uit Sofie's hand, en de papieren vliegen alle kanten op.

"Oh neen! Alle uitnodigingen zijn weggevlogen" roept Mohamed uit.
"Dat is niet erg", zegt Sofie tegen hem, "we zullen ze snel allemaal oprapen." Sofie loopt erachteraan, maar ze is nog maar juist vertrokken vertrokken of haar papa schreeuwt: "Sofie! Rustig aan! Zie je niet dat daar een garage is? Je moet oppassen voor auto's die daar binnenkomen en buitenrijden. En kijk, je loopt bijna tegen de andere voetgangers op de stoep aan. En bovendien, als je zo hard rent zal je niet gemakkelijk kunnen stoppen voor je oversteekt."

Sofie kijkt een beetje beteuterd omdat ze niet mag lopen. Ze stapt, nu rustiger, met Mohamed en haar papa verder tot ze bij een straat komen die ze moeten oversteken.
"Zeg eens, kinderen, weten jullie hoe je veilig de straat oversteekt?" vraagt de papa van Sofie. "Natuurlijk", antwoorden ze in koor, "het is heel simpel: Ik stop eerst voor de stoeprand en ik kijk meermaals in beide richtingen om te zien of er voertuigen naderen".
"Juist! En daarna?" vraagt Sofie's papa. "Als er geen voertuigen zijn of als ze gestopt zijn, mag ik rechtdoor beginnen oversteken. Zonder te lopen! Terwijl ik oversteek blijf ik in beide richtingen kijken om te zien of er voertuigen komen."
"Goed zo! Dat is inderdaad niet zo heel moeilijk".

En zo zetten onze drie vrienden hun weg verder. Sophie en Mohamed lopen naast elkaar op de straat. Plots komt er heel snel een fietser voorbij. Hij fietst zo dicht langs Mohamed dat hij opspringt. "Pas op, Mohamed! Je bent vergeten dat wij, de voetgangers, op de stoep moeten lopen, en zo dicht mogelijk bij de huizen", zegt de papa van Sofie.

Tips voor het klasgesprek: Tijdens het verhaal kan je de onderstreepte passages laten raden door de kinderen. Wat zou Sofie's papa tegen haar kunnen zeggen als ze plots wegloopt? Hoe denken Mohamed en Sofie dat je veilig moet oversteken? Ze hoeven nog niet alle regels te kennen. Tijdens d eobservatie op straat kan je terugkomen op dit verhaal en samen de antwoorden vervolledigen.

2. Observatie van de schoolomgeving

De voorkennis van de leerlingen

Vooraleer je je opstraat begeeft met de klas is het interessant om aan de kinderen te vragen om te schrijven of te tekenen wat ze al weten over verkeersregels, vooral voor voetgangers. Ook een klassikale brainstorm op het bord kan interessant zijn. Laat alle kinderen minstens een keer aan het woord komen zodat ze hun kennis kunnen delen. Probeer de antwoorden een beetje te groeperen als andere weggebruikers aan bod komen: voetgangers, auto's of fietsers. Je kan dit blad raadplegen om te zien wat het aanvankelijke beeld van de kinderen was.

Indrukken opdoen op straat

Het is nu tijd om de straat op te gaan, zodat de kinderen alles wat daar gebeurt kunnen observeren. Een mogelijk doel voor de kinderen kan zijn om de vragen in de verhalen te beantwoorden. Deze observatie is essentieel omdat het kinderen in staat stelt het hoe en waarom van regels te begrijpen. Hier is de kern van de oefening nog niet om regels op te dreunen of toe te passen, maar om vanuit dit moment van observatie samen na te denken. Terug in de klas volgt namelijk een leermoment over welke regels nodig zijn om zich veilig te verplaatsen als voetganger. Dit is een sociaal-constructivistische benadering die kinderen ertoe aanzet zelf de regels op te stellen en hen in staat stelt het bestaan van die regels te rechtvaardigen.

Tijdens de observatie kan de leerkracht vragen aan de kinderen om in de huid van een detective te kruipen. De kinderen moeten gaan observeren wat er voor hun school gebeurt.

Elk kind onderzoekt de volgende acties:
- Hoe gedragen de voetgangers zich op de stoep? Wat doen de voetgangers als ze de straat oversteken?
- Hoe gedragen de auto's zich ten opzichte van de voetgangers (stoppen ze of stoppen ze niet, rijden ze snel of traag)?

De leerkracht kan het dan met de kinderen hebben over het gedrag van voetgangers en automobilisten, en peilen hoe de kinderen zich voelen in het verkeer: durven ze alleen op straat te lopen, zjn ze soms onzeker om de straat over te steken?

Dit is een moment van contextualisering. We blijven in de bekende omgeving van de school en analyseren wat er rond het kind gebeurt.

Voorstel activiteit: fotos

Tijdens de fase van de observaties kan je foto's nemen. De kinderen rangschikken de foto's daarna op het bord: welk gedrag is een goed idee en wat doen ze beter niet, zowel voor het oversteken als voor de verplaatsing op de stoep.

3. Klasactiviteit theorie

Terug naar de klas na het observeren

Terug in de klas verzamel je eerst alle observaties verworven op straat. De leerkracht noteert al de informatie die zij/hij krijgt van de kinderen en hun bjkomende vragen op een blad voor later.
Opdat de kinderen kunnen uitdrukken wat ze gezien hebben, zullen ze vooraan moeten komen tonen (bijvoorbeeld door uit te beelden) wat ze hebben waargenomen op straat.

Op basis van deze observaties proberen we vervolgens de leerlingen te laten nadenken over de wat ze zouden kunnen doen om de gevaren te vermijden die ze hebben waargenomen.
Je kan ook de waarnemingen van de kinderen op het bord indelen volgens onderstaande criteria:
- voetgangers
- voertuigen
- eigen beleving

Tijdens deze oefening kom je tot de 5 gouden regels van het gedrag op de stoep en tot de 5 gouden regels van het oversteken. De nieuwe ideeën kan je toegevoegen worden aan de ideeën die de leerlingen tijdens het verhaal of tijdens de brainstorm formuleerden.

Wanneer de kinderen al hun ideeën geuit hebben, kan je de verschillende miniposters (samen of één voor één) laten zien. Vanuit een sociaal-constructief perspectief is het beter dat de kinderen met behulp van de tekeningen op de posters de regels proberen uit te leggen. Het is natuurlijk aan de leerkracht om aan te vullen en bij te sturen waar nodig. Herhaling is essentieel, zodat de leerlingen de boodschap goed internaliseren.

Voorstel extra activiteit: oefenblad

Kinderen leggen de prenten van het oversteken in de juiste volgorde. Deze oefening kan je terugvinden op p.16-17.

Voorstel extra activiteit: mimespelers

De leerlingen beelden de verschillende posters uit. Een kind kiest een poster en speelt de situatie na. De eerste leerling die de poster kan raden wint en beeldt als volgende uit.

Voorstel extra activiteit: maquette

Bij de posters hoort ook een maquette van een straat die op verzoek beschikbaar is. Ze toont in drie dimensies wat de kinderen tijdens de observaties konden zien. Er horen personages en voertuigen bij. De leerkracht en de leerlingen kunnen met een personage de posters naspelen. De maquette biedt ook een kans om met de hierboven voorgestelde inductieve methode te werken.

De relatie tot de regel

Het is belangrijk om te werken aan het psychosociale aspect van de regels: Er bestaan regels om allerlei gevaren te vermijden, maar **het volgen van de regel garandeert niet vanzelf veiligheid. Je moet altijd voorzichtig blijven.** Daarom is het belangrijk om uit te leggen waarom de regel belangrijk is, om het bestaan ervan te rechtvaardigen. Je kan ook hier de inductieve methode gebruiken, door te vragen hoe het scenario zo verdergaan als de regel overtreden wordt. Blijf dan wel voorzichtig in je uitleg om de leerlingen niet van streek te maken.
Het is ook belangrijk om de regels niet uit te leggen in termen van straf of nadelige gevolgen, maar in termen van verdeling van de openbare ruimte en de wisselwerking tussen verschillende gebruikers van die openbare ruimte.
Tot slot is het belangrijk om duidelijk te zijn over de regels. Bijvoorbeeld: "Ik kijk naar beide richtingen of er voertuigen naderen", waarbij het essentieel is om te verduidelijken waar het kind naar moet kijken (voertuigen in het verkeer), anders bestaat het risico dat het kind alleen ritueel het hoofd draait en **kijkt zonder te weten waar het naar kijkt**.
Daarnaast rechtvaardigt het bestaan van verkeersregels voor deze jonge voetgangers ook later het bestaan van regels als fietser, als bestuurder. Het Voetgangersbrevet begin het kind te vormen tot een gebruiker van de openbare ruimte, en leert vaardigheden aan die ook nog nuttig zullen zijn wanneer ze zich met andere modi leren verplaatsen.

Gedetailleerde uitleg van de regels voor het oversteken

Voor het oversteken werken we samen met de kinderen **aan twee vaardigheden**:
1. De situatie vóór het oversteken analyseren
2. Veilig oversteken.

Aan deze vaardigheden wordt gewerkt met behulp van 5 regels. Onderstaande posters illustreren deze regels en kunnen in deze volgorde in fases aangeleerd worden.

1. Ik stop altijd voor de stoeprand.

Wanneer men kinderen naar de eerste fase van het oversteken vraagt, noemen ze vaak het kijken. Maar eigenlijk is de eerste essentiële stap het stoppen, aangezien dit hen in staat stelt om:

- andere activiteiten stop te zetten (stappen, praten,...) en zich te concentreren op het oversteken
- en aandachtig te kijken.

Het is belangrijk om samen met de kinderen te bepalen waar de beste plek is om te stoppen en het aankomende verkeer goed te kunnen zien. Behalve wanneer het zicht versperd wordt door auto's, vuilnisbakken of andere obstakels, moet het kind altijd net achter de stoeprand halt houden (en niet balancerend op de rand). Wanneer je aan de kinderen het belang van het stoppen uitlegt, kan je hen de volgende vraag stellen:"Wanneer je aandachtig speelgoed wil bekijken in een de etalage van een winkel, zie je het dan het best als je stapt, als je loopt, als je traag stapt of als je stilstaat?" Je kan de mogelijkheden uitbeelden.

Een studie van kinderen van 5 tot 8 jaar toont aan dat de **motorische inhibitie** (bekwaamheid om plots te stoppen) nog moeilijk is op deze leeftijd. Het is dus belangrijk om dit heel goed te oefenen.

2. Ik kijk meermaals naar beide richtingen of er voertuigen naderen.

Het is belangrijk om de **rijrichting van de voertuigen** te tonen. Op deze manier kunnen we hen laten zien dat het gevaar eerst van links komt. En ze dus te laten raden dat ze best het laatst nog eens naar die kant kijken (zelfs voor straten met eenrichtingsverkeer, omdat een fiets van links kan aankomen). Zoals eerder vermeld is het niet aan te raden om de termen "links en rechts" te gebruiken. Om aan te tonen waar het risico het eerst vandaan komen, kan je spreken over "de kant/rijstrook het dichtst bij jou".

Studies wijzen uit dat kinderen een heel goed gezichtsvermogen hebben, zelfs het perifere zicht is uitstekend. Hun hersenen kunnen echter problemen ondervinden met het correct interpreteren van wat hun ogen waarnemen in de periferie. Daarom is het belangrijk om er bij hen op aan te dringen om **het hoofd goed te draaien** op het ogenblik van het oversteken, naar de ene en naar de andere kant. Om te vermijden dat ze hun hoofd draaien zonder echt te kijken, moet je hen helpen om hun blik op bepaalde elementen te focussen en uitleggen dat ze moeten weten waar ze naar kijken en waarom.

3. Ik steek over als er geen voertuigen naderen of als ze allemaal gestopt zijn.

Vervolgens moet worden **benadrukt dat als een voertuig aankomt en niet stopt, ze opnieuw moeten beginnen kijken in beide richtingen voordat ze oversteken.**

4. Ik steek mooi recht over zonder te lopen.

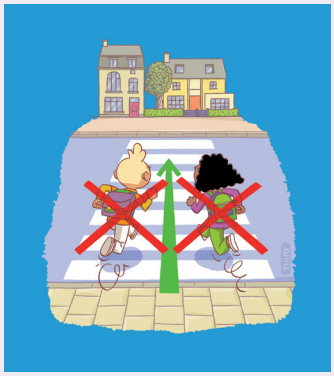

"Ik steek mooi recht over" is kindertaal voor: "Ik steek loodrecht over tot over de rand van de stoep aan de overkant". Op de poster zien we dat de kinderen recht voor zich uitkijken, maar in werkelijkheid moeten ze in beide richtingen blijven kijken als ze de straat oversteken. **"zonder te lopen":** deze regel is bedoeld om valpartijen te voorkomen. Men kan deze regel introduceren door de kinderente vragen: "de laatste keer dat je gevallen bent, stond je dan stil, was je aan het stappen of aan het lopen?"

Voor het Voetgangersbrevet moeten de kinderen oversteken op een zebrapad vlakbij de school. Je zal dus tijdens de opleiding de nadruk moeten leggen op het **verplicht gebruik van het zebrapad**. Dit is verplicht in de wegcode **als een dergelijke oversteekplaats op minder dan 20m te vinden is**. Voor jonge voetgangers is deze afstand van 20m nog moeilijk in te schatten. Daarom geef je hen best het volgende advies: "Als ik een zebrapad zie, ga ik daar de straat oversteken".

Hoe het gebruik van het zebrapad rechtvaardigen? De volwassene zou geneigd kunnen zijn om aan het kind uit te leggen dat het op het zebrapad moet oversteken, omdat het op deze plaats veilig is. Eigenlijk is dit argument verkeerd, aangezien veel ongevallen met kinderen uitgerekend op het zebrapad gebeuren. Een andere rechtvaardiging zou kunnen zijn dat "wanneer je op het zebrapad oversteekt, de bestuurders moeten stoppen om je te laten oversteken". Met dit argument loop je dan weer het risico dat het kind zich op het zebrapad immuun voelt voor het gevaar van voertuigen, want bestuurders die correct handelen zullen altijd stoppen om iemand te laten oversteken. Een betere reden om het gebruik van het zebrapad uit te leggen, is: **je steekt over op het zebrapad omdat daar de bestuurders meestal stoppen om je te laten oversteken.**

5. Tijdens het oversteken, kijk ik in beide richtingen of er voertuigen naderen.

De deskundige adviseert dat een kind dat zich op straat bevindt gewoon moet blijven kijken in beide richtingen om te zien of er voertuigen naderen. "Oversteken" houdt in "vanaf het moment dat ik op straat stap tot op de andere stoep".
Het is belangrijk om hier het kind eraan te herinneren waar het gevaar het eerst vandaan komt, zodat hij of zij weet dat hij of zij eerst links moet kijken. Het is ook belangrijk om te benadrukken dat ze op straat niet mogen stoppen. Het loont de moeite om hier wat extra aandacht te besteden, want kort daarvoor is hen uitgelegd dat ze moeten stoppen en stilstaan voor het oversteken. Laat zien dat de kinderen op de poster in beweging zijn.

OEFENBLAD VOOR DE LEERLINGEN

In dit deel van de brochure vind je een oefening die kan gekopieerd worden voor de leerlingen. De schriftelijke oefening kunnen ze zelf maken en bewaren. De linkerpagina's dienen als achtergrond, de rechtse om uit te knippen.

Naam: ..... Datum: .....

Het oversteken

☐ Knip de prenten uit. ☐ Plaats de prenten in de juiste volgorde. ☐ Plak de prenten vast.

1	2	3
.....	.....	.....
.....	.....	.....

4	5
.....	.....
.....	.....

STOP

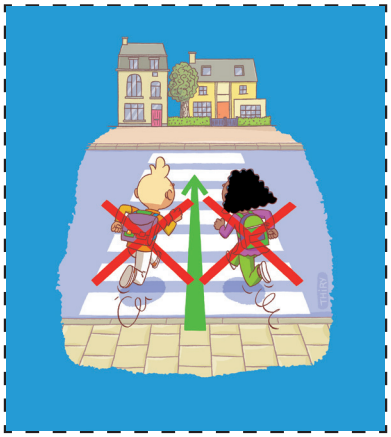

PRAKTISCH GEDEELTE

Psychomotorische spelletjes in een beschermde omgeving

Opmerking: We bevelen deze spelletjes aan als oefening tussen de fasen van het project.
Alle teksten en schematische voorstellingen die in dit deel voorkomen, zijn gebaseerd op 'La sécurité des jeunes piétons: approche psychomotrice. Guide pédagogique.', geredigeerd door Cécile Delens, Ghislain Carlier, Jean-Pierre Renard, David Vasseur[1].

De sensomotorische spelletjes zijn ontworpen om de psychomotorische functies te ontwikkelen die nuttig zijn in het verkeer. De kinderen leren bijvoorbeeld:

- hoe zich te bewegen in de ruimte zonder tegen iemand anders te botsen
- om tijdens een verplaatsing dezelfde richting aan te houden (vanzelf of na een teken)
- hoe tijdens de beweging te reageren op een visueel of auditief signaal
- de motorische inhibitie (een beweging plots stoppen en stil blijven staan)

★ **Leerdoel: motorische inhibitie**

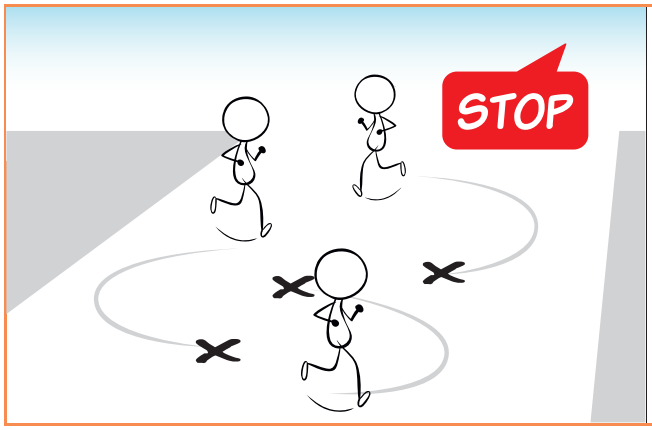

Verschillende spelletjes: door elkaar lopen zonder elkaar aan te raken met onmiddellijke stilstand bij het voorziene signaal. Oefen zowel met auditieve als visuele signalen zoals 'STOP' roepen of een rood bord omhoog houden.

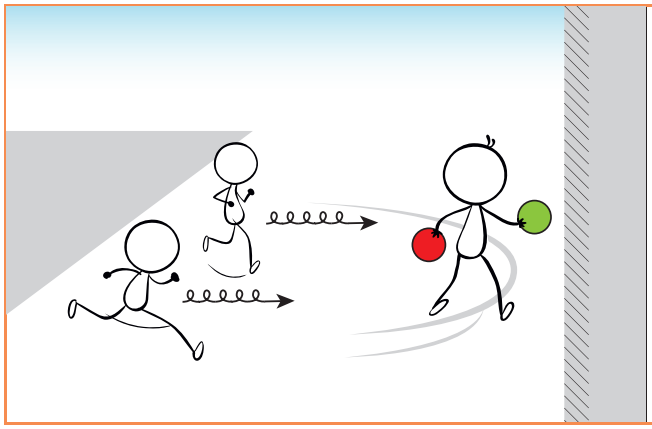

« 1,2,3,... piano »: variant op het traditionele spel: wanneer de onderwijzer zich omdraait, toont hij een groen bord voor lopen of een rood bord voor stilstaan.

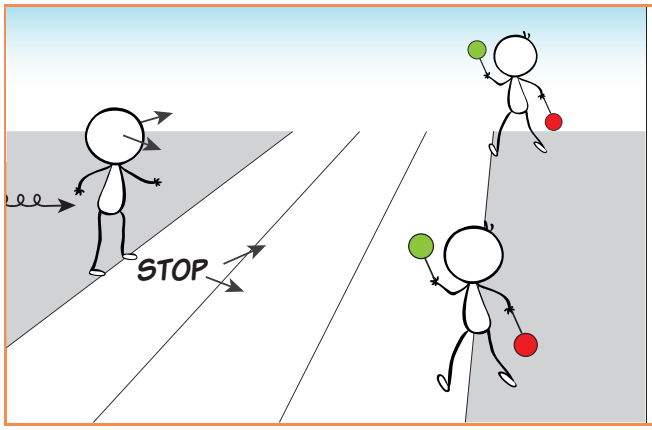

Van streep naar streep stappen. Het kind mag niet verder stappen tot de volgende streep tot het gecontroleerd heeft of de bordjes aan beide kanten groen zijn. Meermaals naar beide kanten kijken.

[1] DELENS C., CARLIER G., RENARD J.-P. et VASSEUR D. La sécurité des jeunes piétons : approche psychomotrice. Guide pédagogique. UCL. Faculté de Médecine. Institut d'Education physique et de Réadaptation. Unité Education par le Mouvement. Louvain-la-Neuve. 68 p.

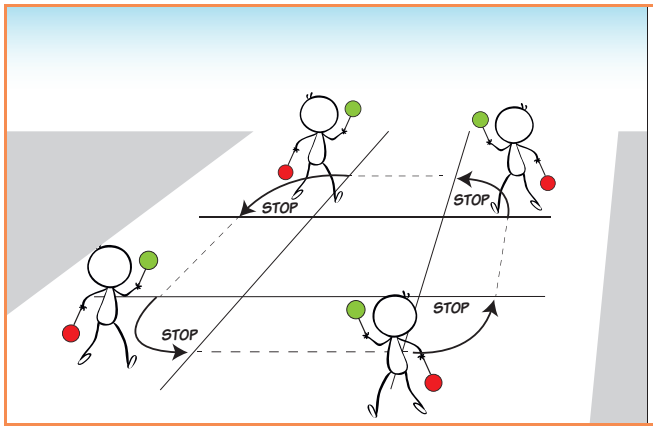

Deze oefening volgt hetzelfde principe, maar de kinderen lopen rond een dubbel kruis dat op de grond getekend is in de vorm van een kruispunt. De kinderen lopen in een kring en steken één voor één een deel van het kruispunt over. Maar voor ze oversteken moeten de kinderen controleren of de vier signalen van dezelfde kleur zijn. Pas dan mogen ze verdergaan.

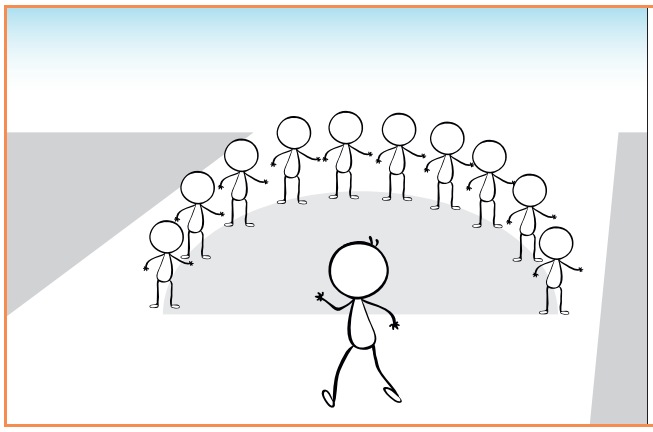

« De gemeenschapswacht/politieagent zegt ... » (bekend als "Simon says"). De spelers staan in een halve cirkel of op een lijn, recht tegenover de leerkracht. Wanneer de leerkracht een bevel (rechtstaan, zitten, hurken...) na de uitdrukking « de gemeenschapswacht/ politieagent zegt » zegt, moeten de spelers het uitvoeren. In het andere geval moeten ze niets doen.

★ **Leerdoel: respecteren van de « gevaarlijke » zones:**

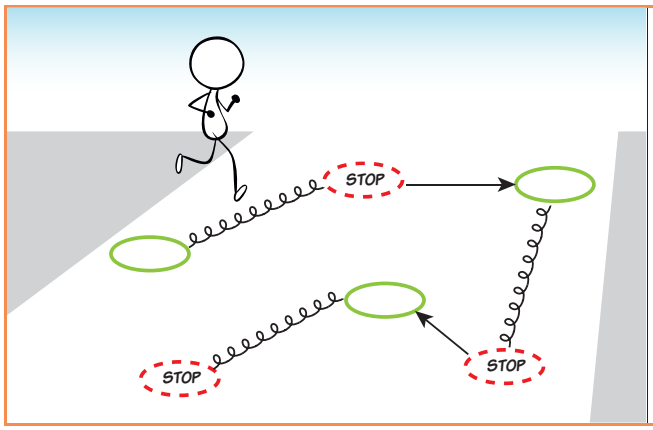

Verspreid enkele groene en rode hoepels over de ruimte. De kinderen moeten lopen tot aan een rode hoepel, stoppen en stappen tot aan een groene hoepel, terug beginnen lopen en stoppen aan een rode hoepel...

Je kan voor afwisseling zorgen (op handen en voeten, lopen als een eend...) zolang het verschil in snelheid bewaard blijft.

De hoepels kunnen vervangen worden door cirkels of krijtlijnen in groen en rood.

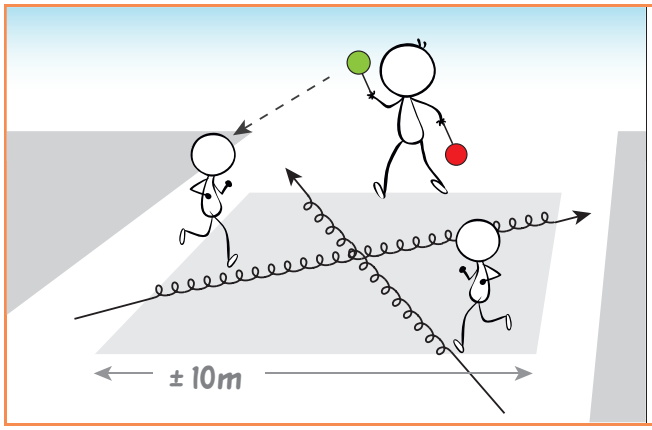

Zelfde principe als de vorige oefening.

Variant:
Leerlingen steken een duidelijk afgebakende zone (een rechthoek, op de grond getekend) over. Soms krijgen ze een pas (bal) van de leerkracht, soms niet. Goed op de leerkracht letten dus, maar nog steeds op een rechte lijn oversteken.

★ **Leerdoel: aanpassing in tijd en ruimte**

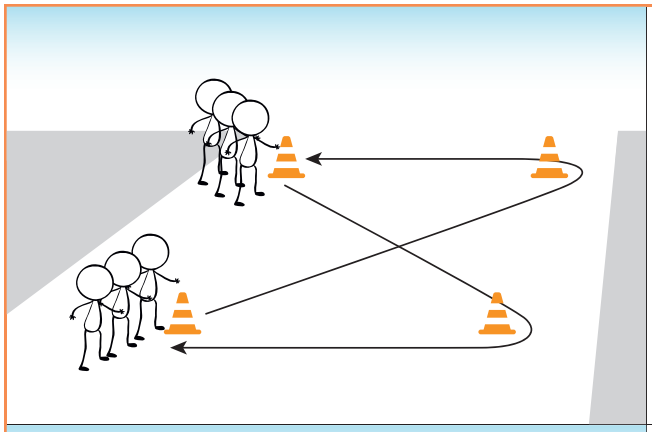

Twee groepen lopen gekruist, zonder elkaar te raken en als het kan zonder te stoppen (hier kan je het principe van constante snelheid introduceren). Het traject start in een hoek, dan over de diagonaal van het vierkant, daarna sluiten ze aan bij de andere rij.

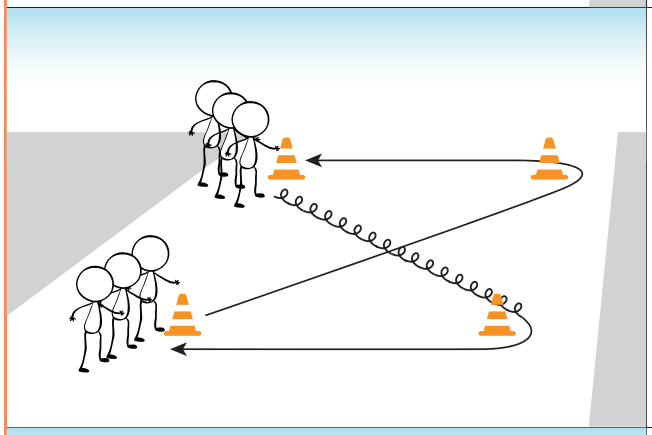

Variant 1:
Zelfde situatie, maar de kinderen lopen op een diagonaal (zoals auto's die snel rijden), en stappen de rest van het traject (zoals een voetganger die oversteekt).

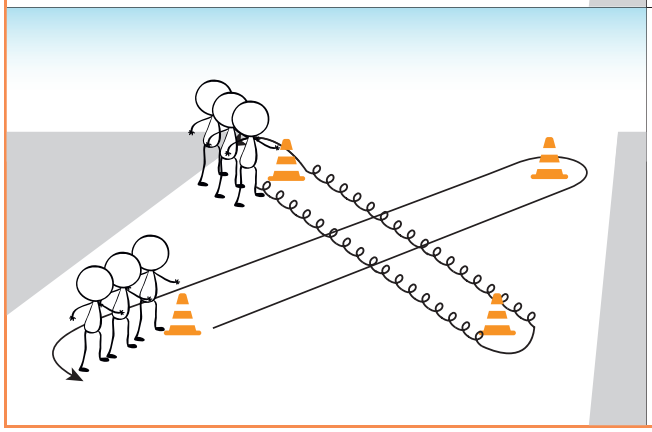

Variant 2:
Kinderen zijn verdeeld in twee groepen, de ene groep loopt, de andere stapt.
De kinderen die lopen krijgen een kleine hoepel (een autostuur). Ze verplaatsen zich langs een diagonaal, draaien en keren terug op dezelfde lijn (twee rijstroken).

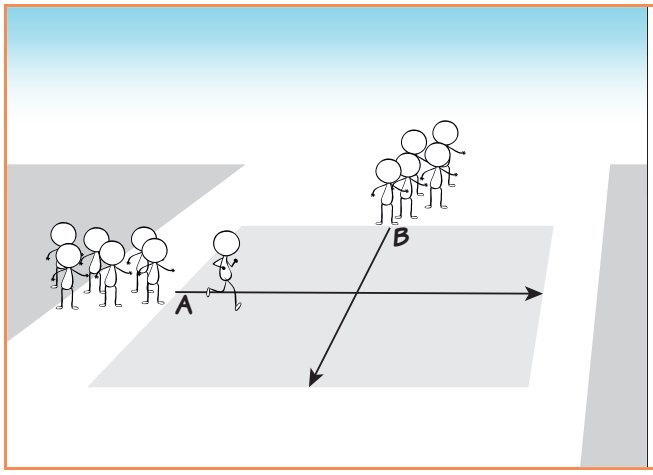

Oversteekspel:
2 ploegen in een rij op 2 aangrenzende kanten van het terrein.
De spelers van ploeg A moeten het terrein in een rechte lijn oversteken zonder aangeraakt te worden door de spelers van ploeg B, die ook in een rechte lijn oversteken.
Het vertreksignaal wordt gegeven door de leerkracht aan een speler van elke ploeg. Als een speler van A denkt dat hij geen tijd heeft om voor een speler van B te passeren, moet hij stoppen en hem voorrang geven.
Een speler van groep A die erin slaagt om te passeren zonder aangeraakt te worden, scoort een punt voor zijn ploeg. Een speler die niet aangeraakt wordt, maar na een speler van B oversteekt, scoort geen punt. Een speler die aangeraakt wordt, geeft een punt aan het andere team.

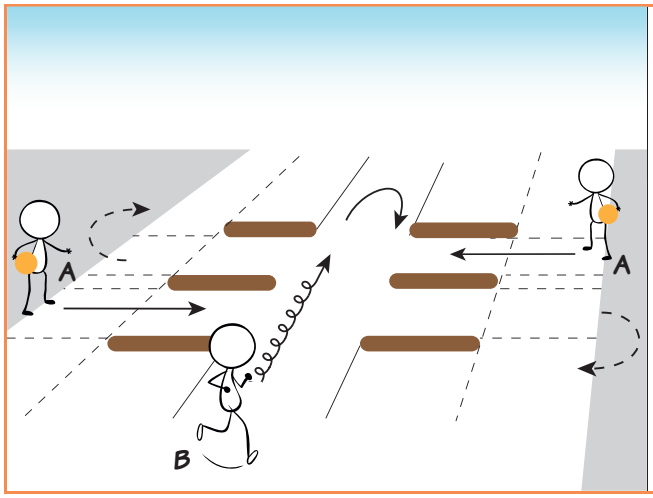

Oversteken waar ballen over de grond rollen.

Situatie:
Zes banken vormen twee rijstroken (en houden de ballen in een rechte baan).
De kinderen van groep A laten de grote ballen rollen (rekening houdend met de rijrichting).
De leerlingen van groep B steken de tweevaksbaan over na de snelheid van de ballen ingeschat te hebben dankzij een "bufferzone". Deze zone is belangrijk, want zij zorgt ervoor dat de situatie niet ontaardt in chaos of puur toeval..
Leerlingen moeten zoals altijd links en rechts blijven kijken tijdens het oversteken.

★ **Specifieke oefeningen voor obstakels:**

Aan kinderen van de leeftijd van 6 à 7 jaar moet geleerd worden dat als er obstakels zijn, ze eenvoudigweg niet mogen oversteken omdat de verkeerssituatie te gevaarlijk is. In de werkelijkheid kunnen we echter soms niet anders en is het belangrijk om kinderen van deze leeftijd nu al te leren om zo veilig mogelijk met deze situatie om te gaan.

Organiseer bijvoorbeeld een spelletje verstoppertje met vuilnisbakken of de plint. De verstopte kinderen zullen ondervinden dat ze vanuit sommige hoeken de 'jager' kunnen zien terwijl ze voor hem verborgen blijven. Op straat kan het voorvallen dat een kind niet zichtbaar is omdat het achter een geparkeerde wagen of een ander obstakel staat. Autobestuurders hebben hen niet altijd in het oog, net zoals met de vuilnisbak of plint. Zien is niet hetzelfde als gezien worden!

Oefeningen in een beschermde omgeving

Opmerking: Het is aan te raden om tussen de fasen van het project zelf met de leerlingen te oefenen met behulp van deze opdrachten. Alle teksten en schematische voorstellingen die in dit deel voorkomen, zijn gebaseerd op « La sécurité des jeunes piétons: approche psychomotrice. Guide pédagogique », geredigeerd door Cécile Delens, Ghislain Carlier, Jean-Pierre Renard, David Vasseur[2].

Praktische oefening in een beschermde situatie is noodzakelijk. Door het inoefenen van alle stappen van het oversteken wordt het proces een automatisme. Pas wanneer deze technieken zonder nadenken uitgevoerd worden, kan de voetganger zich dus concentreren op het inschatten van de verkeerssituatie.
Een fictieve straat en stoep kunnen worden nagemaakt met het materiaal van GoodPlanet (in bruikleen aan de school).

★ **1ste oefening: stappen op de stoep**

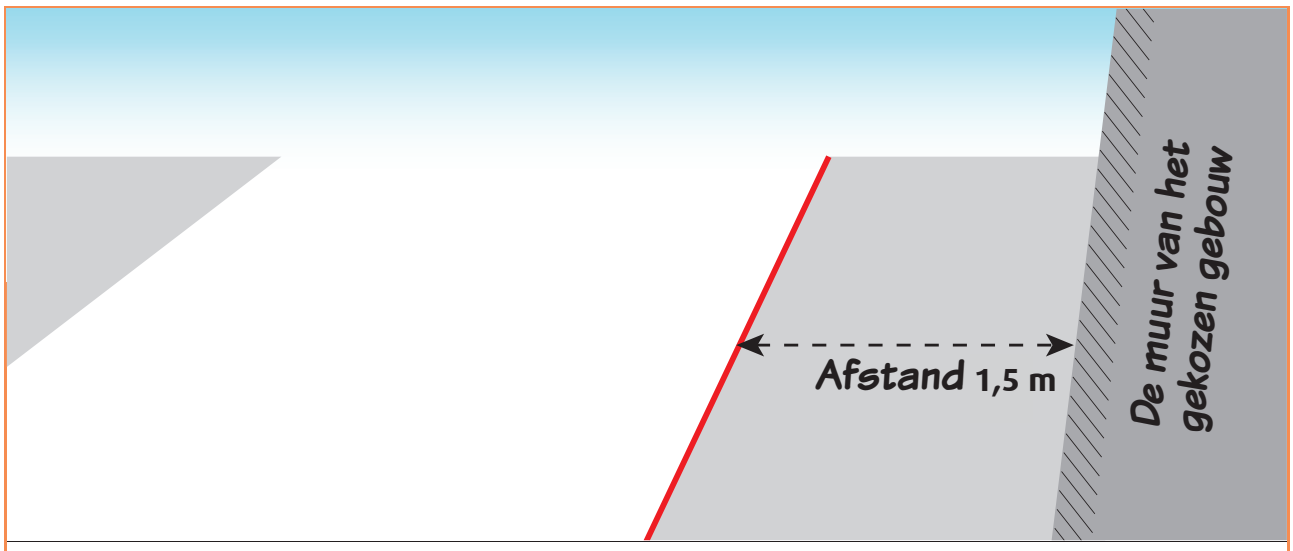

Voor het uitvoeren van de verschillende oefeningen kies je een muur op de speelplaats die een huizenrij voorstelt. Op een afstand van 1,5m van deze muur plaats of teken je een lijn, dat wordt de stoeprand.
Bij elk van deze activiteiten worden groepen gevormd. Terwijl twee groepjes oversteken observeren de anderen. Vervolgens vraagt de leerkracht de toeschouwers of de oefening goed of slecht werd uitgevoerd.

Activiteit 1
De eerste twee groepen stappen gewoon alsof ze zich op de stoep bevinden. Als de twee groepen gepasseerd zijn, zeggen de kinderen die observeren of ze dit al dan niet correct gedaan hebben, en leggen uit waarom.

Activiteit 2
De leerkracht neemt per keer de hand van een leerling van een groep. Ze stappen samen op de stoep.
Eerste geval: de leerkracht loopt aan de juiste kant (straatkant).
Tweede geval: de leerkracht loopt aan de verkeerde kant (huizenkant).
De andere groepen observeren en delen hun mening: juist of fout?

Activiteit 3
De kinderen moeten, nog steeds met de leerkracht, een halve draai maken op de stoep. De andere groepen observeren of hun klasgenoot aan de huizenkant blijft en niet aan de straatkant (het kind moet dus van hand wisselen om altijd correct aan de huizenkant te lopen).

Activiteit 4
De twee laatste groepen stappen gewoon op de stoep, maar stuiten op een obstakel. De vuilnisbak verspert de stoep gedeeltelijk en er blijft plaats voor de voetganger aan de huizenkant.
De andere groepen observeren of de leerlingen de juiste kant kiezen om het obstakel te passeren.

[2] DELENS C., CARLIER G., RENARD J.-P. et VASSEUR D. La sécurité des jeunes piétons : approche psychomotrice. Guide pédagogique. UCL. Faculté de Médecine. Institut d'Education physique et de Réadaptation. Unité Education par le Mouvement. Louvain-la-Neuve. 68 p.

★ 2de oefening: leren oversteken

Leren stoppen

In dit geval wordt de rode lijn parallel met de muur geplaatst maar een aantal meter ervan verwijderd.

De kinderen staan naast elkaar tegen de muur. Bij het signaal (afgesproken vlak voor de activiteit), beginnen de kinderen te lopen om te stoppen aan de rand van de rode lijn. Maak hen duidelijk dat ze niet op de rode lijn mogen stoppen.
Van zodra de kinderen deze vaardigheid verworven hebben, zal de leerkracht vervolgens twee leerlingen aanduiden die moeten proberen om een bal, die gegooid wordt door een andere leerling achter hen, op te vangen. De andere kinderen observeren aandachtig wat er gebeurt om daarna hun mening te geven. De bedoeling is dat de bal over de rode lijn gaat en dat de kinderen juist voor deze lijn stoppen.

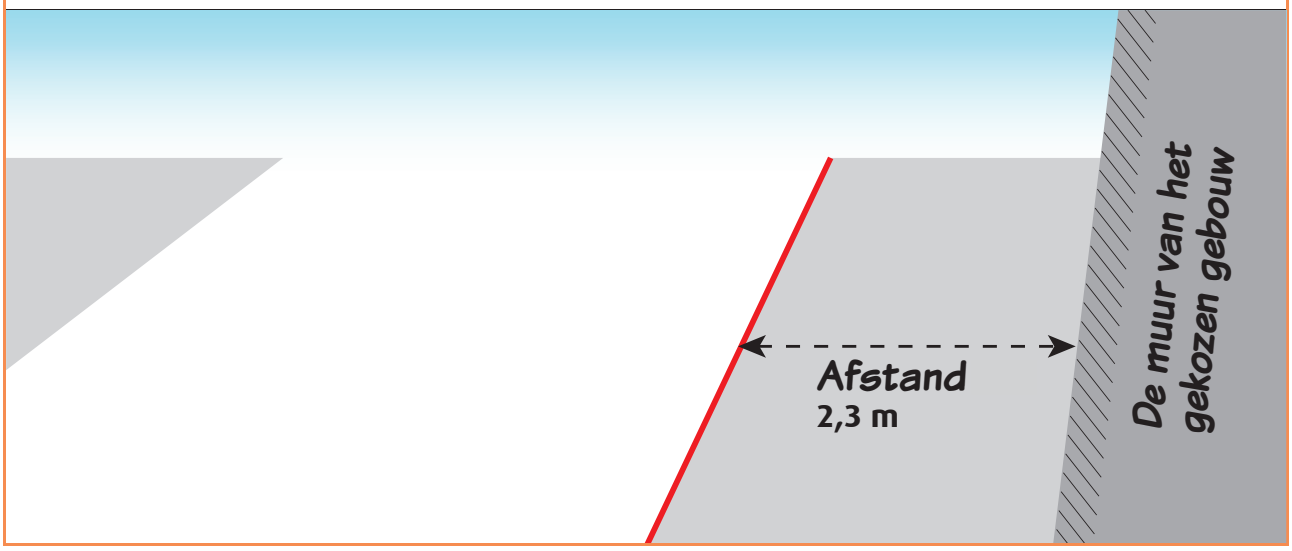

Leren oversteken

Naast de rode lijn plaatsen we een zebrapad en een andere rode lijn (die de rand van de stoep aan de overkant afbakent) om een straat te creëren.
De leerkracht vraagt aan de kinderen om zich te herinneren hoe men veilig de straat oversteekt.
Vervolgens steken de kinderen per drie over terwijl ze proberen om de 5 gouden regels van het oversteken toe te passen.
De andere kinderen observeren de drie die oversteken en melden of ze de fases al dan niet correct gevolgd hebben. Ten slotte doen de kinderen het helemaal alleen. (opgelet, kinderen die observeren moeten in dezelfde richting staan als de kinderen die oversteken). De leerkracht herinnert de kinderen eraan om hun hoofd goed te draaien. Om hen te stimuleren om goed te kijken zal de leerkracht twee kinderen aan elk eind van de speelplaats plaatsen. Zij krijgen elk een tweekleurig bordje (geen rood of groen). Op het ogenblik dat het kind dat oversteekt naar de twee kanten moet kijken, moet het de kleur die het ziet vermelden.

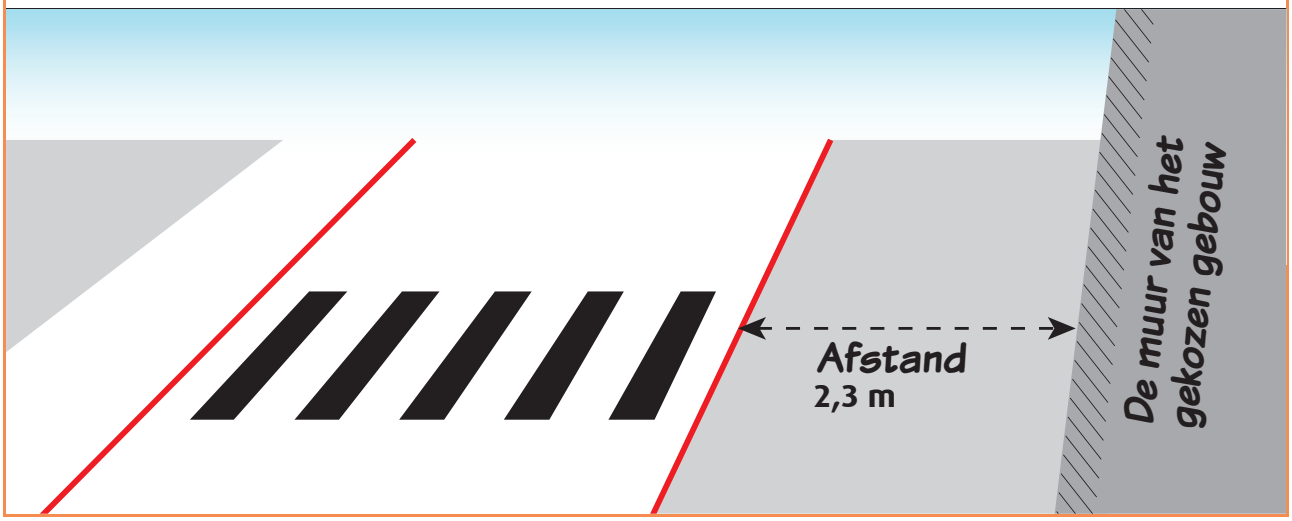

Oefeningen op straat

★ **Stappen op de stoep**

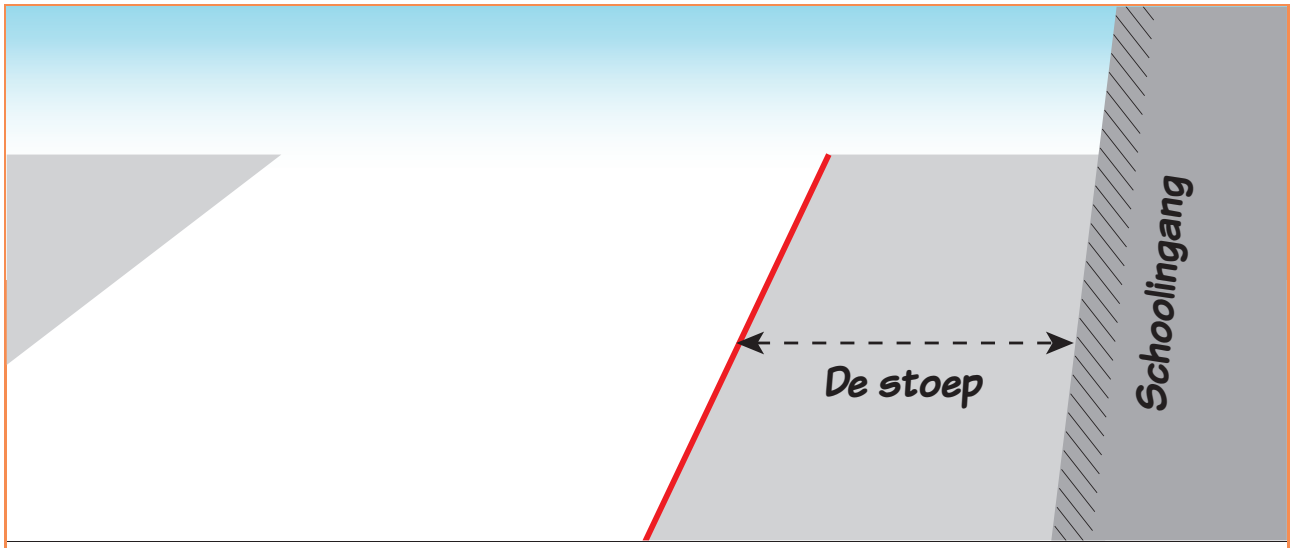

Op straat starten we met twee per twee in een rij te stappen op de stoep. Vervolgens stapt elk kind één voor één naast een volwassene. Het is het kind dat moet beslissen aan welke zijde hij moet stappen (huizenkant of straatkant). Na een paar meter maakt de volwassene een halve draai.
Het kind moet bijgevolg het initiatief nemen om van plaats te wisselen ten opzichte van de volwassene, zodat het correct gepositioneerd is aan de huizenkant
Nadien somt de leerkracht met de hulp van de kinderen de verschillende stappen voor verplaatsingen op de stoep nog eens op.

★ **Stoppen aan de stoeprand**

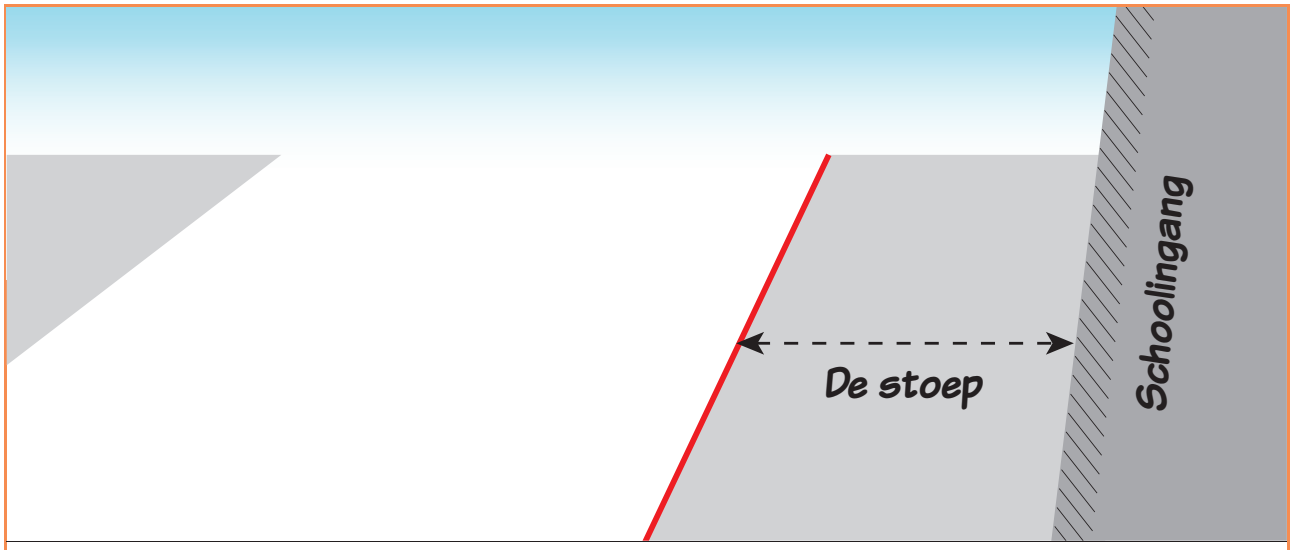

De kinderen bevinden zich aan de schooluitgang, net achter de poort of het hek. Bij het signaal van de leerkracht moet elk groepje snel naar buiten gaan en stoppen aan de stoeprand.

★ Oversteken

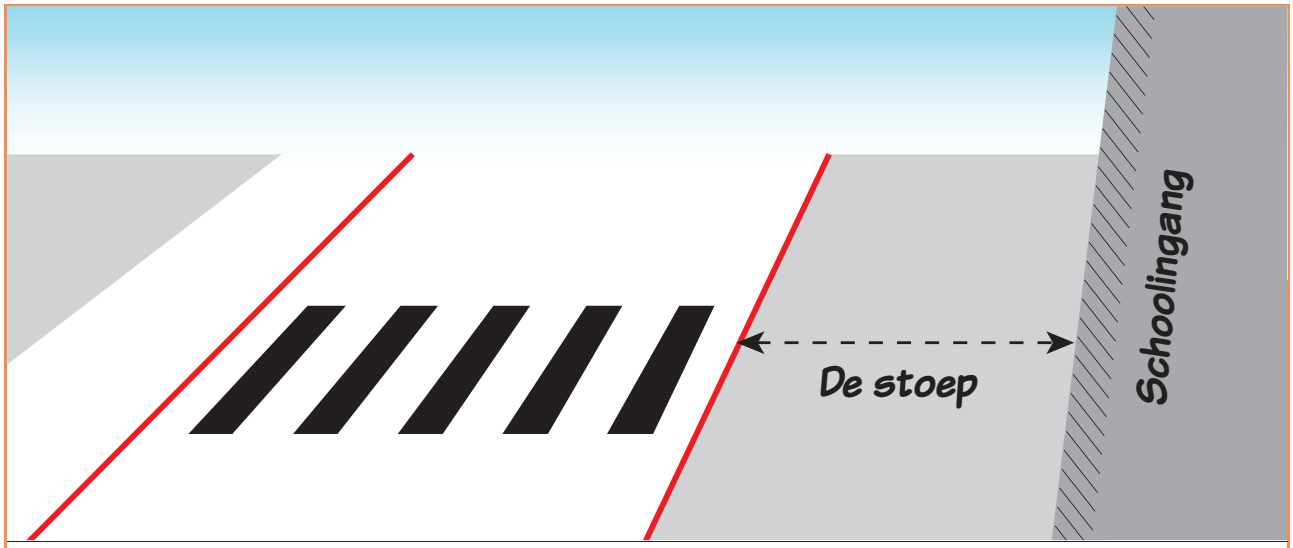

De leraar vraagt aan de kinderen om te herhalen hoe ze veilig de straat oversteken. Zij sommen de 5 regels op.
Eerst steken ze allemaal samen over in groep en de leerkracht geeft uitleg bij elke beweging.
Vervolgens steken ze opnieuw over in groep en zijn het de kinderen zelf die met de hulp van de leerkracht vertellen wat ze doen.
Daarna steken de kinderen ieder om beurt over met de leerkracht, terwijl ze de 5 fasen om over te steken op een zebrapad herhalen. De andere kinderen observeren vanaf de andere kant van de weg.

★ Specifieke oefeningen aan garages, opritten en uitritten

In een beschermde omgeving is het moeilijk om aandacht te hebben voor zijstraten en garages. Wanneer je op de stoep stapt, kan je er echter een spelletje van maken: je wandelt naast hen en je vraagt: “Zonder te kijken: welke kleur had de garagepoort waar we zojuist voorbij gewandeld zijn?”, of “Wat was de kleur van de auto in die zijstraat?”.
Je kan hen ook beetnemen, bijvoorbeeld door te vragen: “Wat was de kleur van de auto die in de garage stond?”, terwijl de garagepoort gesloten was. Na enkele keren zullen ze de reflex ontwikkelen om naar rechts te kijken voor het geval hen een vraag gesteld wordt.

BRIEVEN VOOR OUDERS

VOETGANGERS BREVET

Beste ouder of voogd,

Onze school neemt dit jaar deel aan het Voetgangersbrevet - Gele Veter. Het voetgangersbrevet is ontwikkeld in het kader van de uitvoering van het regionale actieplan voor verkeersveiligheid. Dit plan maakt deel uit van het streefdoel "nul doden en zwaargewonden" in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit brevet wordt gecoördineerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in samenwerking met de vzw GoodPlanet Belgium.

De bedoeling is om **kinderen van het 1ste leerjaar veilig op de stoep te leren stappen en een straat te leren oversteken onder begeleiding van een volwassene.** Het doel van het project is om uw kind de nodige psychomotorische vaardigheden te geven die nodig zijn om veilig op straat te stappen. Naast het streefdoel van verbeterde veiligheid wil het Voetgangersbrevet op middellange termijn verplaatsingen te voet stimuleren.

Gedurende een aantal weken zullen de kinderen op de speelplaats en op straat oefenen met hun leerkrachten en de begeleiders van GoodPlanet. Dit alles om het "Voetgangersbrevet – Gele Veter" te behalen.

Om uw kind goed voor te bereiden op het behalen van het brevet **rekenen we ook op uw medewerking.** Zich veilig gedragen op straat is iets wat uw kind moet leren telkens het zich op straat begeeft.

Wat verwachten we concreet van u?

In de komende weken zal u een brochure ontvangen met daarin uitleg over de oefeningen die u met uw kind kan doen. We vragen u om samen met uw kind op straat te gaan oefenen met behulp van deze brochure.

We zijn ook op zoek naar vrijwilligers om ons te helpen de kinderen te begeleiden bij de oefeningen op straat en tijdens de dag van de test voor het brevet. Indien u interesse heeft om deel te nemen, dan kan u dat laten weten aan de klasleerkracht van uw kind. Deze zal u met veel plezier de nodige data doorgeven.

Aarzel zeker niet om de klasleerkracht om meer informatie te vragen.

Met vriendelijke groeten.

BRUSSEL MOBILITEIT
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

GOODPLANET.be

Beste ouder of voogd,

Vandaag brengt uw kind bijzonder huiswerk mee naar huis:

- de straat leren oversteken

- op een correcte manier leren stappen op de stoep

Onder begeleiding van een volwassene, dat spreekt vanzelf.

Om u daarbij te helpen krijgt u van ons de brochure "Mijn kind haalt het Voetgangersbrevet – Gele Veter".

Uw kind heeft in de klas al kennisgemaakt met de 5 gouden regels om op de stoep te stappen en 5 gouden regels om de straat over te steken.

De oefeningen moeten niet allemaal in een keer gedaan worden. U kan ze uitvoeren tijdens meerdere wandelingen met uw kind. Het is belangrijk dat de verschillende oefeningen uitgevoerd worden voor _____, de datum waarop uw kind zijn of haar test voor het voetgangersbrevet met de school op straat zal afleggen.

Met vriendelijke groeten.

BRUSSEL MOBILITEIT
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

GOODPLANET.be

OVEREENKOMST TUSSEN DE SCHOOL EN GOODPLANET

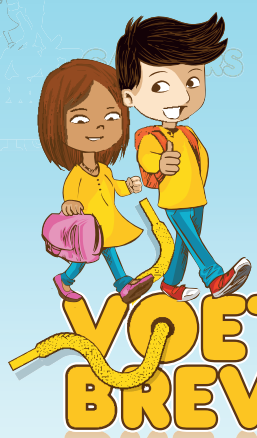

OVEREENKOMST TUSSEN DE SCHOOL EN GOODPLANET

VOETGANGERS BREVET

Onderwerp van de overeenkomst

Deze overeenkomst bevestigt de samenwerking tussen GoodPlanet Belgium vzw, gemachtigd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en:

_____ (naam van de school)

_____ (adres van de school)

voor het project "Voetgangersbrevet – Gele Veter", bestemd voor de leerlingen van het eerste leerjaar.

★ Artikel 1: Doelstellingen van het project

1. Vergezeld van een volwassene verwerven de kinderen psychomotorische vaardigheden die nuttig zijn om een zebrapad over te steken, in de buurt van de school (niet op een kruispunt) door de volgende 5 regels in acht te nemen:

   - Ik stop altijd voor de stoeprand.
   - Ik kijk meermaals naar beide richtingen of er voertuigen naderen.
   - Ik steek over als er geen voertuigen naderen of als ze allemaal gestopt zijn.
   - Ik steek mooi recht over zonder te lopen.
   - Tijdens het oversteken kijk ik in beide richtingen of er voertuigen aankomen.

2. Vergezeld van een volwassene verwerven de kinderen psychomotorische vaardigheden die nuttig zijn om zich te verplaatsen op een gedeelte van de stoep, in de buurt van de school, door de volgende 5 regels in acht te nemen:

   - Ik stap op de stoep.
   - Ik stap ver van de rijbaan.
   - Kan ik moeilijk door? Ik probeer altijd op de stoep te blijven.
   - Aan een garage kijk ik of er een voertuig wil wegrijden.
   - Aan een oprit of uitrit kijk ik of er een voertuig wil wegrijden.

★ Artikel 2: Taken van GoodPlanet

- Een halve dag opleiding organiseren voor de leerkrachten die deelnemen aan het project.
- Aan elke school het pedagogisch materiaal overhandigen dat nuttig is voor de opstelling van het project
- Aan elke school het materiaal overhandigen dat nodig is voor de oefeningen in een beschermde omgeving.
- Aan de scholen de gegevens van de projectverantwoordelijke binnen GoodPlanet doorgeven, zodat deze verantwoordelijke de school gedurende het hele project kan begeleiden.
- Samen met de school zoeken naar een geschikte route en plaats voor de oefeningen en de test.

★ Artikel 3: Engagement van de school

In het begin/gedurende heel het project

- De leerkrachten krijgen de nodige tijd om deel te nemen aan de opleiding die voor hen voorzien is.
- De leerkrachten krijgen de nodige tijd om gedurende het hele project te overleggen met GoodPlanet over de verwezenlijking van het project.
- Een leerkracht aanduiden (in elke klas) die verantwoordelijk is voor het project en dit doorgeven aan de medewerkers van GoodPlanet.
- In geval van beëindiging of onderbreking, om welke reden dan ook, van de arbeidsovereenkomst van de leerkracht die is aangesteld om het project uit te voeren, verbindt de school zich ertoe een leerkracht te vinden die de leerkracht zal vervangen in het project "Voetgangersbrevet - Gele Veter". De school verbindt zich er ook toe om GoodPlanet de contactgegevens van de vervangende leerkracht te verstrekken.
- Samen met GoodPlanet op zoek gaan naar routes en plaatsen voor de oefeningen en de test.
- De kalender volgen die opgesteld werd in overleg met GoodPlanet voor de verschillende fases van het brevet.
- Zich engageren in het project.
- De ouders informeren over de deelname aan het project en hen de documenten doorsturen die voor hen bestemd zijn.
- De school is verantwoordelijk om te controleren of haar "schooluitstappenverzekering" up-to-date is en of deze de activiteiten in het kader van het Voetgangersbrevet dekt.

Gebruik materiaal voor de oefeningen in beschermde omgeving

- Ontleningsvoorwaarden van het materiaal ondertekenen.
- Zorg dragen voor het materiaal en het op een veilige plaats bewaren totdat GoodPlanet het ophaalt.

OVEREENKOMST TUSSEN DE SCHOOL EN GOODPLANET

(3/3)

Theoretische opleiding van de leerlingen

- Aan de kinderen een theoretische opleiding geven, meer bepaald op basis van het ontvangen materiaal (p.8-13 van deze brochure) en dit zonder begeleiding van GoodPlanet.

Opleidingen in een beschermde omgeving en op straat

- Oefeningen organiseren in een beschermde omgeving en op straat met de hulp en medewerking van GoodPlanet.
- Vinden van vrijwilligers voor de oefeningen in een beschermde omgeving en op straat.
- De leerkracht verbindt zich ertoe om de GoodPlanet-begeleider op het juiste moment en in goede omstandigheden te ontvangen. Hij/zij verbindt zich ertoe deel te nemen aan de workshop en om het toezicht op de groep te houden.
- De leerkracht zorgt voor fluohesjes voor alle leerlingen in de klas.

Behalen van het brevet door de leerlingen

- De ouders informeren over de brevetdag.
- Vinden van vrijwilligers voor de rollen van examinatoren/examinatrices of begeleiders/begeleidsters tijdens de evaluatie.
- Brevetdag organiseren met de hulp van GoodPlanet.
- De leerkracht verbindt zich ertoe om de GoodPlanet-begeleider op het juiste moment en in goede omstandigheden te ontvangen. Hij/zij verbindt zich ertoe deel te nemen aan de workshop en om het toezicht op de groep te houden.
- De leerkracht zorgt voor fluohesjes voor alle leerlingen in de klas.
- De verschillende evaluatieformulieren die bestemd zijn voor de leerkrachten invullen en overhandigen aan GoodPlanet.

Elke wijziging aan de huidige overeenkomst kan zich eventueel voordoen indien overleg plaatsvindt en indien er geen verzet is van elk van de partners.

Gedaan te _____ op _____

In twee exemplaren, waarbij elke ondertekende partij erkent zijn exemplaar ontvangen te hebben.

Voor GoodPlanet:

Voor de school, leerkracht 1ste leerjaar:

Directie:

Gelieve terug te sturen naar **Stéphanie Dupuis** – GoodPlanet. Tel.: 0473 13 18 36 - 02 893 08 10 • Fax : 02 893 08 01 - e-mail : s.dupuis@goodplanet.be

BRUSSEL MOBILITEIT
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

GOODPLANET.be

CONTACTGEGEVENS

★ VOOR ALLE VRAGEN IN VERBAND MET HET PROJECT

Stéphanie Dupuis
GoodPlanet Belgium vzw
Tel. : 02 893 08 10 - 0473 13 18 36
E-mail : s.dupuis@goodplanet.be

★ VOOR ALLE VRAGEN IN VERBAND MET DE WEGCODE EN VERKEERSVEILIGHEID

Marie-Noëlle Collart
Brussel Mobiliteit - Directie verkeersveiligheid
Vooruitgangstraat, 80/1
1035 Brussel
Tel. : 02 204 27 08
E-mail : mncollart@sprb.brussels

Opdrachtgever:
Brussel Mobiliteit – Gewestelijke Overheidsdienst Brussel.
Deze publicatie werd gerealiseerd in het kader van het gewestelijke verkeersveiligheidsplan 2011-2020.

Redactie en coördinatie:
Eerste ontwerp in 2014: Anne-Valérie De Barba, Cel Jongeren - voor Vias (voormalig BIVV).
Deze brochure werd bijgewerkt door GoodPlanet in 2018, 2019 en 2020, in samenwerking met Brussel Mobiliteit (Marie-Noëlle Collart).

Met dank voor het nalezen (tijdens het eerste schrijven):
Julie Godart, Maryam Kechiche, Liesje Pauwels en Bénédicte Vereecke.

Lay out:
Next issue.

Deze brochure is gratis downloadbaar op de **website**:
www.mobiliteit.brussels
Ook in het Frans verkrijgbaar.
D/2019/11.632/3

V.U. : GOB - Brussel Mobiliteit – Camille Thiry – Vooruitgangstraat, 80 – 1035 Brussel

BRUSSEL MOBILITEIT
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

VIAS institute

GOODPLANET.be